Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Księgarnia Prawnicza
Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 5 (51) Warszawa, 29 stycznia 1938 r. Rok III

TREŚĆ:

	str.
Księgowość zakładów przemysłowych mleczarskich	65
Orzecznictwo w sprawach podatkowych: potrącalność straty na kapitale pieniężnym; — czy odsetki zarachowane stanowią przychód podatkowy	67
Orzecznictwo w sprawach umów o pracę i ubezpieczeń społecznych: majster jako pracownik umysłowy	68
Okólniki: w sprawie ulg w podatku przemysłowym dla przedsiębiorstw dorożek samochodowych; — w sprawie oceny prawidłowości ksiąg handlowych	70—72
Ustawy, rozporządzenia i zarządzenia	72—73
Kalendarz podatkowy	73
Kronika podatkowa	74—75
Poradnia	75—79

JERZY WITKOWSKI
i
IGNACY SILBERSTEIN

KSIĘGOWOŚĆ ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH MLECZARSKICH *)

C. *Sprzedaż towarów.* Jak wyżej zaznaczyliśmy, rozprzedażą towarów trudnią się specjalni *sprzedawcy - „furgoniści”* (kaucjonowani). Na podstawie ich dziennych raportów, można przeprowadzać właściwe przeksięgowania. Raporty winny zawierać w pierwszej swej części firmę i adres odbiorcy (sklepikarza), ilość oraz rodzaj towaru, cenę, sumę należ-

*) Zakończenie artykułu umieszczonego w nrze 4 OBP za rb., str. 49.

ności, zaś w drugiej — sumę wpłaty każdego odbiorcy. Raporty należy sporządzać z kopii kwitarjuszy, wydawanych odbiorcom przy sprzedaży towarów i inkasowaniu należności. Na kwitariuszach należy wpisać firmę odbiorcy, ilość towaru, rodzaj, cenę, sumę należności, oraz kwotę wpłaty. Kwitariusze winny być podpisane przez odbiorcę i furgonistę.

Sprzedaż towarów wg raportów każdego furgonisty winna być ilościowo uzgadniana z rozchodem książki magazynowej, dla ustalenia w ten sposób pozostałości towarów w magazynie na dzień następny. Za udzielony kredyt odbiorcom odpowiada materialnie wobec właściciela każdy sprzedawca. Dlatego też zamiast prowadzenia rku Odbiorców, tj. rku każdego odbiorcy, choćby jednorazowego, co było by technicznie trudne i niecelowe, ze względu na wielką ilość przelotnych odbiorców, i nie odpowiadało by istotnemu stanowi rzeczy — otwieramy rk Sprzedawców, przez których księgujemy czynności furgonistów-sprzedawców jak następuje —

1) za rozprzedany towar wg raportów dziennych każdego z poszczególnych sprzedawców:

Dt Rk Sprzedawców *Ct Sprzedaż Towarów*

2) za dokonane wpłaty (wg Kasy):

Dt Kasa *Ct Rk Sprzedawców*

Suma zadłużenia rku Sprzedawców per saldo stanowi należność za rozprzedane towory.

Zamiast prowadzenia olbrzymiej ilości rków odbiorców prowadzimy w księdze pomocniczej do rku Sprzedawców księgi głównej kilka lub kilkanaście kont poszczególnych sprzedawców.

W końcu roku rki Towarów w Przerobie Sprzedaży Towarów zamykamy w sposób następujący: saldo debetowe rku Towarów w Przerobie oraz saldo kredytowe rku Sprzedaży Towarów *przenosimy na rk Zakupu Towarów.* Wskutek tych zapisów końcowych na rku Zakupu Towarów otrzymamy: w debecie całkowity koszt zakupu towarów wraz z kosztem częściowego ich przerobu; zaś w kredycie — całą sprzedaż towarów, tak w stanie surowym jak i po przerobie. Po dodaniu wartości remanentu do sumy strony Ma rku Zakupu Towarów i odjęciu sumy strony Winien tegoż rku, otrzymamy zysk brutto.

Księgowanie innych czynności przedsiębiorstwa mleczarskiego, jak również wyprowadzenie zysku netto — winno być dokonane wg ogólnych prawideł księgowości.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

31.

POTRĄCALNOŚĆ STRATY NA KAPITALE PIENIĘŻNYM. CZY ODSETKI TYLKO ZARACHOWANE STANOWIĄ PRZYCHÓD PODATKOWY?

Strata na pożyczonym kapitale stanowi stratę potrącalną tylko dla bankiera.

Dla osoby fizycznej nie prowadzącej ksiąg handlowych tylko odsetki faktycznie otrzymane stanowią przychód podatkowy.

NTA, 26 maj 1937, l. rej. 5926/35.

Z uzasadnienia. Zaskarżonym orzeczeniem władza pozwana, uznając zarzuty odwołania od wymiaru podatku dochodowego na r. 1932 częściowo za uzasadnione, powołując się na art. 17, 19, 65 i 63 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.) ustaliła dochód skarżącego... z kapitałów na 13.512 zł. (odsetki od T. 4.000 zł i z nieruchomości S. 9.512 zł). Nadto podała władza pozwana w uzasadnieniu swej decyzji, że „przepadły kapitał włożony w przedsiębiorstwo „Arkona" względnie wypożyczony T. nie może być odliczony od dochodu, ponieważ utrata kapitału pożyczonego dotyka wyłącznie substancji źródła (majątku), a nie ma charakteru straty eksploatacyjnej. Oświadczenie T. odnośnie do zapłaconych odsetek uznaje się za wiarogodne, a to w świetle wyjaśnień rekurenta z 13 grudnia 1933".

W skardze na to orzeczenie skarżący... nadal twierdzi, jak w odwołaniu względnie w wyjaśnieniu z 13 grudnia 1933, że kwoty 4.000 zł odsetek nie otrzymał, tylko zaliczył dłużnik sobie tę kwotę, aby wykazać ją jako wydatek przy wymiarze jemu podatku dochodowego, że jeśli nawet przyjąć, że kwota ta zarachowana została jako odsetki z góry, to wypożyczył kapitał o tę kwotę zmniejszony i dopiero gdyby ściągnął od dłużnika całą kwotę, to wtedy mogłaby być mowa o pobraniu odsetek, a że T. nic mu nie wpłacił, przeto nie może być mowy o pobraniu odsetek. Co do pozycji odsetek w kwocie 9.512 zł zarzuca, że przy obliczaniu dochodu z kapitałów, straty na kapitałach winny być odliczone od przychodu z kapitałów, że uzasadnienie władzy jest chybione, gdyż skarżący nie chce odliczać strat na zasadzie art. 9 powołanej ustawy od dochodu z innych źródeł, lecz twierdził i wykazuje obecnie, że dany kapitał nie przyniósł mu żadnego dochodu, a właśnie utrata kapitału ma charakter straty eksploatacyjnej. Władza więc pozwana, konkluduje skarga, dopuściła się mylnej oceny prawnej przy ustalaniu rzeczywistego dochodu.

NTA rozważył co następuje:

O ile idzie o zarzut natury prawnej, że straty na kapitale jednym winny być odliczane od dochodu otrzymanego w postaci odsetek od innych wypożyczanych kapitałów, to pogląd ten nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach ustawy o podatku dochodowym ani w stałej judykaturze NTA, o ile chodzi o dochód osoby fizycznej nie zajmującej się zawodowo (jako bankier) wypożyczaniem pieniędzy na procent. I ten zatem zarzut skargi uznał NTA za nietrafny. Niemniej przeto NTA zauważa, o ile chodzi o kwotę odsetek 4000 zł doliczoną do dochodu, że pogląd władzy, wyrażony w odpowiedzi na skargę, że wliczone do sumy weksla obliczone z góry odsetki niezależnie od tego, czy weksel został zapłacony czy też nie został zapłacony, już przez zarachowanie stanowią przychód,— jest błędny, bowiem *jedynie faktycznie otrzymane odsetki, a nie zarachowane, o ile idzie*

o osoby fizyczne, których dochód został ustalony — jak w konkretnym przypadku — *nie na podstawie ksiąg handlowych, stanowią przychód* w rozumieniu art. 19 ustawy o podatku dochodowym.

Z tego więc powodu, skoro władza wyszła z odmiennego założenia prawnego co do kwoty 4.000 zł, uchylił NTA na zasadzie art. 84 p. 3 rozporządzenia o NTA (poz. 806/32 Dz. Ust.), zaskarżone orzeczenie z powodu wadliwości postępowania.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

26.

MAJSTER JAKO PRACOWNIK UMYSŁOWY

Warunkiem uznania majstra za pracownika umysłowego w rozumieniu art. 3 RPR o ubezp. prac. um. jest—by wykonywał czynności administracyjne i nadzorcze w postaci kierowania pracą w zakładzie lub jego oddziałach i ponoszenia odpowiedzialności za całość pracy.

Z tego nie wynika bynajmniej, by za czynności administracyjne i nadzorcze mogły być uznane tylko czynności przedsiębrane z własnej inicjatywy a nie z polecenia i według wskazówek władzy zwierzchniej.

Już samo wykonywanie czynności administracyjnych i nadzorczych bez kierowania pracą kwalifikuje pracownika — choćby miał tytuł majstra lub podobny — jako pracownika umysłowego.

NTA, 28 maja 1937, l. rej. 6931/35.

Z uzasadnienia. ZUPU w Warszawie orzeczeniem z dn. 4 lutego 1932 uznał obowiązek ubezpieczenia w Zakładzie od dn. 1 stycznia 1928 Zygmunta A., jako zatrudnionego w firmie L. G. w Łodzi majstra farbiarskiego mającego nadzór nad powierzonymi sobie robotnikami, dysponującego i kierującego technicznie pracą w oddziale fabryki i odpowiedzialnego za całość tej pracy.

Od powyższego orzeczenia wniosła wspomniana firma odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, który decyzją z 10 maja 1933 r. nr POC. IV/420 odwołanie to uwzględnił i wymienione wyżej orzeczenie uchylił.

W uzasadnieniu tej decyzji podał Urząd Wojewódzki, że:

1) w myśl art. 3 pkt. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 r. (poz. 911 Dz. Ust.) za pracowników umysłowych uważa się między innymi majstrów, lub równorzędnych z nimi pracowników, którzy kierują technicznie pracą w zakładzie lub jego oddziałach i są za całość tej pracy odpowiedzialni;

2) że jak wynika z dochodzeń, przeprowadzonych przez Starostwo Grodzkie w Łodzi z polecenia Urzędu Wojewódzkiego i zeznań niektórych świadków, A. nie miał prawa przyjmować i zwalniać robotników, oraz nie miał prawa karania ich, gdyż to załatwiał kierownik farbiarni inż. T., wreszcie że zostało ustało ustalone, iż A. nie prowadził żadnych książek i raportów nie sporządzał, natomiast ogólne obliczenia recept i wykazów wykonywane były przez biuro kontroli towarów;

3) że charakter zatrudnienia A. nie odpowiadał warunkom art. 3 pkt. 1) wy-

mienionego rozporządzenia, *gdyż nie kierował on technicznie pracą w zakładzie* lub jego oddziałach, ani nie był za całość tej pracy odpowiedzialny;

4) że w tym stanie rzeczy uznanie A. za pracownika umysłowego nie znajduje uzasadnienia w postanowieniach wspomnianego wyżej rozporządzenia.

Od decyzji tej wniósł Zakład Ubezpieczeń odwołanie do Ministerstwa Opieki Społecznej, które orzeczeniem z dnia 23 czerwca 1933 r. nr 1920/Uo/33 odwołania tego nie uwzględniło i decyzję powyższą zatwierdziło, jako ustawowo uzasadnioną z motywów w niej zawartych.

Na powyższe orzeczenie wniósł A. do NTA skargę, zarzucając w niej niezgodność ustaleń zaskarżonego orzeczenia ze stanem faktycznym, wynikającym z akt, niewyjaśnienie zakresu działania inż. T. i A., oraz sposobu pracy tego ostatniego, jako też oparcie się na motywach, niezgodnych z faktycznymi wymogami art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 r...

W danym wypadku decyzją Urzędu Wojewódzkiego odmówiono A. uznania go za pracownika umysłowego wobec przyjęcia, że nie kierował on technicznie pracą w zakładzie lub jego oddziałach, ani nie był za całość tej pracy odpowiedzialny, przy czym Urząd Wojewódzki zaznaczył, że A. nie miał prawa przyjmować i zwalniać robotników, nie miał prawa karania ich, oraz że nie prowadził żadnych książek i raportów, Pozwana władza w zaskarżonym orzeczeniu uznała powyższe motywy za trafne, zaznaczając przy tym z powołaniem się na wyrok NTA z 7 kwietnia 1933 r. l. rej. 10110/31, że koniecznym *warunkiem uznania majstrów, kierujących pracą w zakładzie i ponoszących odpowiedzialność za jej całość, za pracowników umysłowych, jest wykonywanie przez nich jednocześnie czynności administracyjnych i nadzorczych*, które to czynności rozumieć należy jako samodzielne, tj. przedsiębrane z własnej inicjatywy, a nie z polecenia i według wskazówek władzy zwierzchniej. Oceniając też według powyższych kryteriów czynności A. przyjęła pozwana władza, że czynności jego nie mogą być kwalifikowane jako *samodzielne* czynności administracyjne, albo nadzorcze, lecz wchodzą w zakres jego pracy rzemieślniczej jako podmajstrzego i wykonywane są pod nadzorem technicznym kierownika farbiarni.

Otóż zaznaczyć przede wszystkim należy, że *z powołanego wyżej wyroku z 7 kwietnia 1933 r. bynajmniej nie wynika, by za czynności administracyjne i nadzorcze mogły być uznane tylko czynności przedsiębrane z własnej inicjatywy, a nie z polecenia i według wskazówek władzy zwierzchniej, i tego rodzaju ograniczenia pojęcia czynności administracyjnych i nadzorczych powołane wyżej rozporządzenie wcale nie wprowadziło.* Ponadto zaznacza Trybunał w rozwinięciu zapatrywania prawnego wypowiedzianego w powyższym wyroku z 1933 r., że zgodnie ze stanowiskiem, zajętym w odnośnej kwestii w szeregu późniejszych wyroków, m. in. w wyroku z 13 kwietnia 1937 r. l. rej. 1648/32 w sprawie ze skargi firmy „Widzewska Manufaktura", — do nadania majstrom i równorzędnym charakteru pracowników umysłowych w rozumieniu art. 3 pkt. 1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 listopada 1927 r. (poz. 911 Dz. Ust.) *zasadniczo konieczne jest wprawdzie wykonywanie przez nich kierownictwa technicznego i ponoszenie odpowiedzialności za całość pracy podległego personelu, jednakowoż — niezależnie od tego — pełnienie funkcyj administracyjnych lub nadzorczych, o ile tylko przeważają one nad wykonywanymi przez daną osobę pracami fizycznymi, stanowi samo przez się, bez względu na tytuł służbowy tej osoby, również podstawę do zakwalifikowania jej jako pracownika umysłowego* w myśl ogólnej zasady art. 3 pkt. 1) wspomnianego rozporządzenia. Dodać tu należy — w związku z uznanymi za trafne przez pozwaną władzę motywami decyzji I instancji, że *z rozporządzenia tego nie wynika, by do istoty powyższych czynności administracyjnych i*

nadzorczych bezwzględnie musiało należeć przyjmowanie i zwalnianie robotników, karanie ich, decydowanie o zarobkach, lub prowadzenie książek, za czynności takie należy bowiem uważać — lege non distinguente — w ogóle czynności administracyjne i nadzorcze, jako mające przeważający charakter czynności umysłowych.

Wobec tego przy ocenie, czy dany majster względnie równorzędny, podpapada pod pojęcie pracownika umysłowego w rozumieniu art. 3 pkt. 1) wspomnianego rozporządzenia, koniecznym jest *wzięcie pod uwagę, czy w danym wypadku wyszczególnione cechy pracownika umysłowego zachodzą,* która to ocena wymaga przede wszystkim pozytywnego, nie zaś negatywnego, ustalenia rodzaju wykonywanych czynności. O ile zaś w danym wypadku chodzi o kwestię, czy charakter pracownika umysłowego wynika ze spełniania czynności administracyjnych lub nadzorczych, to koniecznym jest ponadto rozważenie, czy czynności spełniane przez danego pracownika polegają w przeważającej mierze na czynności umysłu, czy też na pracy fizycznej.

Gdy więc w danym wypadku pozwana władza wyszła z odmiennych założeń prawnych i na nich oparła swoje orzeczenie, ponadto zaś nie poddała w zaskarżonym orzeczeniu swojej ocenie czynności, spełnianych przez A., według kryteriów wyżej przytoczonych, od czego zależy rozstrzygnięcie kwestii, czy czynności te nadawały mu charakter pracownika umysłowego, a brak ten stanowi naruszenie form postępowania administracyjnego ze szkodą dla skarżącego, który wskutek tego ograniczony został w możności należytej obrony swoich praw, przeto Trybunał w uwzględnieniu odnośnych zarzutów skargi uchylił zaskarżone orzeczenie częściowo jako niezgodne z ustawą, częściowo zaś z powodu wadliwego postępowania po myśli art. 84 pkt. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1932 r. (poz. 806 Dz. Ust.).

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 23 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 35255/4/37

w sprawie ulg w podatku przemysłowym dla przedsiębiorstw dorożek samochodowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 33 z 1937 r., poz. 951)

Na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu.

a) przedłuża termin nabywania świadectw przemysłowych na rok 1938 dla prowadzonych w r. 1937 przedsiębiorstw dorożek samochodowych do dnia 15 stycznia 1938 r. oraz

b) zezwala tym przedsiębiorstwom (nie korzystającym ze zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu na podstawie art, 8 pkt. 5) ustawy), zarówno prowadzonym w r. 1937 jak i uruchamianym w r. 1938, a eksploatującym najwyżej pięć dorożek samochodowych, na uiszczenie podatku przemysłowego za rok podatkowy 1938 z góry w kwocie ryczałtowej, wynoszącej od każdej eksploatowanej dorożki samochodowej:

1) w m. st. Warszawie — zł 40.—,

2) w Bydgoszczy, Chorzowie, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu i Sosnowcu — zł 25.—,

3) w innych miejscowościach — 15.—.

Określone powyżej kwoty ryczałtu podatkowego należy uiścić równocześnie z chwilą nabycia właściwego świadectwa przemysłowego na rok 1938, a ponadto, w przypadkach uzupełnienia w ciągu r. 1938 zespołu eksploatowanych przez przedsiębiorstwo dorożek samochodowych, przed rozpoczęciem eksploatacji tych dorożek.

Dla przedsiębiorstw dorożek samochodowych, których działalność względnie dodatkowa eksploatacja dorożek rozpocznie się dopiero od dnia 1 lipca 1938 r. lub po tym terminie, wymienione w ust. 1 niniejszego okólnika kwoty ryczałtu podatkowego obniża się do połowy,

Przedsiębiorstwa dorożek samochodowych, które nie uczynią zadość obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku przemysłowego od obrotu na rok podatkowy 1938 w drodze uiszczenia z góry określonych w niniejszym okólniku kwot ryczałtu podatkowego, podlegać będą wymiarom tego podatku oraz obowiązkowi opłacania zaliczek na ten podatek — według zasad ogólnych.

Przy wpłacie kwot ryczałtu podatkowego należy przedstawić w urzędzie skarbowym dowody rejestracyjne eksploatowanych dorożek samochodowych, wystawione przez urzędy wojewódzkie (w Warszawie przez Komisariat Rządu na m. st. Warszawę).

O fakcie uiszczenia podatku przemysłowego od obrotu w kwocie ryczałtowej urzędy skarbowe powinny uczynić odpowiednią adnotację na świadectwie przemysłowym, wymieniając urzędowe numery rejestracyjne dorażek samochodowych oraz wysokość uiszczonych kwot ryczałtu podatkowego.

Ministerstwo Skarbu poleca zwrócić się — na podstawie postanowień art. 60 Ordynacji Podatkowej — do właściwych urzędów wojewódzkich (w Warszawie do Komisariatu Rządu) o dostarczenie wykazów właścicieli dorożek samochodowych oraz numerów rejestracyjnych posiadanych przez nich dorożek.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę władz skarbowych na konieczność ścisłej kontroli, czy wszystkie przedsiębiorstwa dorożek samochodowych (poczynając od dnia 16 stycznia 1938 r.) i dorożek konnych zaopatrzone są we właściwe świadectwa przemysłowe na rok 1938.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 22 GRUDNIA 1937 R. L. D. V. 24643/2/37

w sprawie oceny prawidłowości ksiąg handlowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 1 z 1938 r., poz. 22)

Najwyższy Trybunał Administracyjny nie dopatrzył się w dyskwalifikacji ksiąg handlowych skarżącej przekroczenia przez władzę granic swobodnej oceny ksiąg jako podstawy dla ustalenia dochodu w ramach art. 21 ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.), mającego zastosowanie w przypadku prowadzenia przez osoby prawne prawidłowych ksiąg handlowych. Nieprawidłowymi bowiem są książki skarżącej choćby już z tego powodu że—co nie jest spornym—**w księgach stwierdzono na rachunku kasy w licznych wypadkach wyższe sumy rozchodu niż przychodu. Sprzeciwia się to kardynalnym zasadom buchalterii** i stanowi dostateczną podstawę d uznania w ten sposób prowadzonych ksiąg za nieprawidłowe. Okoliczność zaś, że skar-

żąca wyjaśniła przyczynę powstania wspomnianych ustarek **realizowaniem otrzymywanych czeków w handlu i księgowaniem należności z tych czeków dopiero po otrzymaniu odnośnych należności z banku na drugi lub trzeci dzień po oddaniu czeków do zrealizowania,** a zatem nie tego samego dnia, w którym czek otrzymała, nie mogła ochronić ksiąg przed dyskwalifikacją, gdyż **taki sposób księgowania przychodu z opóźnieniem,** a nie z chwilą faktycznego jego zaistnienia **jest wadliwym a zatem nieprawidłowością.**

Wszystkim Izbom Skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim Urzędom Skarbowym udziela się do wiadomości.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 2 z dn. 12 stycznia 1938 r.

Rozporządzenia Ministra — Opieki Społecznej w sprawie zmiany siedziby Ubezpieczalni Społecznej w Szamotułach (poz. 7); Opieki Społecznej w sprawie współdziania urzędów pocztowych przy wypłacie świadczeń, przewidzianych w ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (poz. 8).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 3 z dn. 19 stycznia 1938 r.

Ustawy—o medalu „Za Długoletnią Służbę" (poz. 11);—o zmianie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. ubezpieczeniu społecznym (poz. 15).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu nr 1 z dn. 10 stycznia 1938 r.

Oświadczenia rządowe o zmianach w wykazach A i B do polsko niemieckiego porozumienia z dnia 17 maja 1934 r. w sprawie dróg celnych i innych przejść granicznych (poz. 15).

Zarządzenia Ministra Skarbu — o zniesieniu rejonów przekazowych w Gdyni i Tczewie (poz. 16); — w sprawie wykonywania nadzoru nad obrotem towarowym i ruchem osobowym z W. M. Gdańskiem (poz. 17).

Obwieszczenia Ministrów — Spraw Zagranicznych o sprostowaniu błędów w tekście traktatu handlowego i nawigacyjnego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską podpisanego wraz z protokółem podpisania w Paryżu dnia 22 maja 1937 r. (poz. 18);—Skarbu o wartości jednego grama czystego złota (poz. 19); — Skarbu o wysokości oprocentowania biletów skarbowych (poz. 20).

Orzeczenia Ministra Skarbu w sprawie zwolnienia od opłat publicznych umów o przeniesienie portfelu ubezpieczeń zawartej pomiędzy Towarzystwem Ubezpieczeń „Przezorność" Sp. Akc. w Warszawie a Angielską Spółką Akcyjną Towarzystwo Ubezpieczeń „Prudential" w Warszawie (poz. 21).

Okólniki—w sprawie oceny prawidłowości ksiąg handlowych (poz. 22);—w sprawie świadectw przemysłowych na rok 1938 dla hurtowników tytoniowych (poz. 23); — w sprawie stawek podatku przemysłowego od obrotu dla przedsiębiorstw cukierniczych (poz. 24); — w sprawie odroczenia terminu zaświadczenia ksiąg gospodarczych właści-

cieli nieruchomości budynkowych (poz. 25); — w sprawie przydziału buchalterów do urzędów skarbowych (poz. 26); — w sprawie właściwości do rozstrzygania odwołań od orzeczeń karnych, wniesionych przed dniem wejścia w życie Ordynacji Podatkowej a rozpatrywanych w czasie jej obowiązywania (poz. 27).

KALENDARZ PODATKOWY

W lutym 1938 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 lutego 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 stycznia 1938 r.

Do 7 lutego 1938 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w styczniu 1938 r.

Do 15 lutego 1938 r. — zaliczka na podatek przemysłowy od obrotu w wysokości 1/5 kwoty podatku wymierzonego za rok ubiegły przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

Do 15 lutego 1938 r. — IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego na rok 1937.

Do 20 lutego 1938 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni lutego 1938 r.

Do 25 lutego 1938 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu styczniu 1938 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 1 marca 1938 r. — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu, przez osoby fizyczne i i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznań o dochodzie. a **nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych lub gospodarczych.**

Do 1 marca 1938 r.—przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1938 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu przez osoby fizyczne i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznania o dochodzie, a **prowadzące prawidłowe księgi handlowe lub gospodarcze** (o ile rozporządzeniem Ministra Skarbu termin ten nie zostanie przesunięty).

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w lutym 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lutym 1938 r.

Do dnia 1 marca 1938 r. — osoby fizyczne i spadki nieobjęte winny złożyć zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego (o ile termin ten nie zostanie rozporządzeniem Ministra Skarbu przesunięty).

KRONIKA PODATKOWA

Świadczenia na pomoc zimową można potrącać z dochodu podatkowego

W latach 1931 i 1933 Min. Skarbu wydało okólniki, polecające podległym mu władzom, aby przy ustalaniu dochodu podatkowego dla osób prawnych potrącały z podstaw wymiaru podatku dochodowego—wszelkiego rodzaju wydatki i świadczenia, poniesione przez te osoby, na cele walki z bezrobociem, względnie na cele pomocy bezrobotnym.

O ile chodzi o pozostałych płatników podatku dochodowego, prowadzących księgi handlowe, Min. Skarbu upoważniło izby skarbowe do umarzania im podatku przypadającego od świadczeń na rzecz zwalczania bezrobocia.

Wobec licznych wątpliwości nasuwających się w praktyce, czy ofiary na akcję pomocy zimowej można podciągnąć pod postanowienia powyższych okólników—Min. Skarbu wyjaśniło, że okólniki powyższe nie zostały dotychczas uchylone, a więc nadal obowiązują i postanowienia ich stosują się również do akcji pomocy zimowej.

(„Polska Zbrojna" z dn. 25/I 1938)

Reforma podatku przemysłowego przedmiotem obrad Ogólnego Zebrania Związku Izb Przemysłowo-Handlowych

Komisja Skarbowa Związku Izb Przemysłowo-Handlowych rozpatrywała projekt ustaw, mających wprowadzić zmianę dotychczasowego państwowego podatku przemysłowego przez zniesienie świadectw przemysłowych, a wprowadzenie na ich miejsce kart rejestracyjnych oraz wprowadzenie odrębnego podatku obrotowego. Z ważniejszych zmian w podatku obrotowym projekt przewiduje zmianę przedmiotu podatkowego przez pociągnięcie do obowiązku podatkowego wszelkich czynności, podczas gdy dotychczas podatkom podlegały przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i inne na zysk obliczone oraz zajęcia zawodowe, wliczone w ustawie. Zmiana ta spowoduje przekreślenie kilkunastoletniego dorobku interpretacyjnego sądów najwyższych oraz znaczne rozszerzenie podatku obrotowego.

Jako ekwiwalent za zniesione świadectwa, projekt przewiduje skasowanie, mającej nastąpić w 1939 r., zgodnie z przepisami dotychczasowej ustawy, zniżki stawki podatkowej o 0.1% oraz podwyższenie stawki o dalsze 0.1 proc. dla niektórych, mianowicie prowadzących księgi handlowe, przedsiębiorstw handlowych z 1,2% na 1,3%, przedsiębiorstw przemysłowych z 1,9% na 2%, przedsiębiorstw bankowych z 1,7% na 1,8% oraz ekspedycyjnych, przewozowych i komunikacyjnych z 2,5% na 2,6%.

Dotychczasowe dodatki do świadectw przemysłowych, pobierane na rzecz samorządu terytorialnego, gospodarczego i szkolnictwa zawodowego zostałyby pobrane od każdego zakładu względnie zajęcia w formie opłaty za kartę rejestracyjną.

Wobec nieistnienia danych statystycznych, dotyczących podatku obrotowego i świadectw przemysłowych za ostatnie lata, Ministerstwo Skarbu oparło swoje obliczenia na danych bądź z 1935 r., bądź na przewidywanych cyfrach dotyczących 1939 r., co jednak nasuwa znaczne zastrzeżenia np. ilość przedsiębiorstw, prowadzących księgi handlowe, przyjęto wg. 1935 r., ponieważ jednak ilość przedsiębiorstw prowadzących księgi handlowe

bezwzględnie wzrosła w międzyczasie, zatem obliczenie oparte na tych danych, nie może być realne. Również suma przewidywanych w 1939 r. obrotów w wysokości 16 miliardów złotych oraz związanego z tym ekwiwalentu za świadectwa wydaje się za niska.

Zasadniczy sprzeciw wywołuje natomiast projektowane przekazanie samorządowi terytorialnemu poboru opłat za karty rejestracyjne i kontroli. Stworzyłoby to bowiem nową dwutorowość w zakresie podatkowym i spowodowałoby konieczność znacznego rozszerzenia samorządowego aparatu administracyjnego, koszty czego musiałoby ponieść życie gospodarcze.

Wobec nasuwających się różnych zastrzeżeń, Komisja Skarbowa Związku Izb Przemysłowo - Handlowych postanowiła, ażeby w tak ważnej sprawie, jaką dla ogółu kół gospodarczych jest wysokość stawek podatku przemysłowego od obrotu oraz zagadnienie świadectw przemysłowych, ostateczną decyzję powzięło Ogólne Zebranie Związku Izb, jako najwyższa reprezentacja życia gospodarczego, a zwołane specjalnie w tym celu w ciągu najbliższych dni.

PORADNIA

76. *Hajot.*

Z przytoczonej umowy dzierżawy sklepu wynika, że towary znajdujące się w sklepie przechodzą na własność wydzierżawiającego dopiero z dniem 1 stycznia 1938 r. W tych warunkach zwrot towaru (został on w swoim czasie sprzedany przez dzierżawcę wydzierżawiającemu) następuje nie w 1937 lecz w 1938 r. Skoro tak — zwrot ten podlega wyłączeniu z obrotu 1938 a nie 1937 roku. W myśl tezy NTA (27 czerwca 1935, l. rej. 237/34), **zwroty towarów ulegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania bez względu na to, czy są związane z transakcjami dokonanymi w bieżącym roku podatkowym, czy też z transakcjami pochodzącymi z lat poprzednich.**

77. *Młody adept księgowości.*

Jeśli **błąd w zapisie** spostrzeżono nie tego samego dnia, w którym zapis uskuteczniono, lecz później, nie jest dopuszczalne prostowanie zapisu przez zwykłe przekreślenie. Należy w tym wypadku błąd sprostować przez zapisanie storna pod datą dnia, w którym zauważono błąd. Ta zasada odnosi się tak do ksiąg zasadniczych jak pomocniczych.

Skoro jednak sprostowania dokonano już w wyżej opisany nieprawidłowy sposób (przekreślenie), byłoby pozbawione sensu, prostowanie... sprostowania. Należy zająć stanowisko, że uchybienie nie jest takiej wagi, by dyskwalifikowało księgowość jako całość.

78. *R. O.*

Nie możemy oceniać księgowości na podstawie sumarycznego opisu. Nastręcza on jednak następujące uwagi. Wejście towaru choćby bez faktury winno być uwidocznione. Nie może istnieć rozbieżność „między saldami faktycznymi a książkowymi".

W sprawie obowiązku ubezpieczenia— za mało danych.

79. *I. M. Buchalter.*

1. Jest to kwestia uregulowana okólnikami Ministerstwa Skarbu z dn. 15 maja 1936, LDV 36814/4/36 Dz. Urz. 1936, nr 13, poz. 444 i z dn. 28 kwietnia 1937, LDV 35866/4/37, Dz. Urz. 1937, nr 12, poz. 404. „Odchylenie (marża) w granicach 5% jest dopuszczalne" oznacza—stosunek do 100.

2. **Zaokrąglanie liczb przy księgowaniu** nie jest dopuszczalne.

80. *C. F. W-wa.*

1. Wyjaśnienie stanu faktycznego jest bardzo niedostateczne.

Wydanie gratisowo pewnego artykułu jako premii czy też rabatu proponujemy księgować: Wn Rk artykułu premiowego — za wydane X-owi ... mtr, kg ... tytułem premii, rabatu ... 100 (licząc według kosztów własnych), Ma Rk Towarów za ... 100. Zamykając Rk artykułu premiowego przenosimy saldo na stronę Wn Rku Towarów. W ten sposób wydanie towaru premiowego pozostanie bez wpływu na wynik Rku Towarów a jednocześnie będzie na nim uwidocznione. W księdze magazynowej księgowanie rozchodu artykułu premiowego nie nastręcza żadnych trudności.

2. Na podstawie przytoczonego systemu księgowania dochodzimy do wniosku, że stosunek łączący Pana z dostawcą nie jest stosunkiem komisu, lecz t. zw. **półkomisu.** W myśl bowiem art. 581 KH, komisant podejmuje się sprzedaży na rachunek komitenta, zaś w Pańskim przypadku sprzedaje Pan **na rachunek własny:** powierzone Panu przez dostawcę towary w chwili sprzedaży ich klientowi są traktowane tak jakgdyby były Pańską własnością. Stosunek ten omówiliśmy w specjalnym artykule p. t. „Księgowanie zakupu towarów po ich sprzedaży" (ob. OBP, 1937, nr 16, str. 245 i n.)

„Półkomis" nie jest oczywiście komisem w rozumieniu ustawy o pod. przem., gdyż „komisant" uzyskuje całą różnicę między ceną osiągniętą a ceną ustaloną w umowie z „komitentem".

81. *S. K.*

1. Naszym zdaniem, również w wypadku, **gdy oddział prowadzi kompletną własną księgowość** (z oddzielnym inwentarzem, bilansem i rachunkiem strat i zysków), bilans ogólny wyprowadza się nie przez pozaksiążkowe sumowanie poszczególnych pozycyj bilansu centrali i bilansu oddziału, lecz przez wprowadzenie bilansu oddziału do dziennika i księgi głównej centrali.

2. Z inwentarza centrali i inwentarza oddziału należy utworzyć jeden **inwentarz łączny.**

3. Sądowi rejestrowemu należy przedstawić bilans i inwentarz **łączne** (centrali i oddziału).

4. Inwentarz winien być szczegółowy. Dopuszczalne są **załączniki do inwentarza** zawierające szczegółowsze wykazy poszczególnych składników. Wykazy te, tak jak sam inwentarz, winny być podpisane przez kupca.

5. Powoływanie się w inwentarzu na dane z poprzedniego inwentarza nie jest zalecone.

6. Jeśli prowadzi Pan podręczną księgę wynagrodzenia składowego, może Pan w dzienniku umieszczać okresowo i zbiorowo dane z tej podręcznej księgi.

82. *K. Ł.*

1. Czy rachunki na hurtową sprzedaż gotówkową są bezimienne? Przyjmujemy, że są imienne. Jeśli tak — księgowanie tych transakcyj nie może być bezimienne. Powinny one być imiennie uwidocznione choćby w księdze podręcznej.

2. Należy wystornować poprzedni bilans, spisać nowy inwentarz i t. d.

3. **Księgę kasową zamykać można również w dłuższych odstępach czasu,** np. co miesiąc.

4. Wykazywanie salda okresowego w dzienniku wekslowym przychodowo-rozchodowym nie jest konieczne.

83. *Księgowy Włodzimierz.*

Księgowanie jest prawidłowe.

84. *A. B.*

1. **Akcepty złożone przez nas do depozytu** należy księgować: Wn Rk Różnych za depozyty, Ma Rk Depozytów. Są to rachunki pozabilansowe.

2. Okólnik M. S. z 16.11.1936 r. LDV 24674/2/36 (OBP, 1937, nr 2, str. 15) zezwala na **amortyzowanie według rocznej normy przedmiotów, które były czynne w przedsiębiorstwie tylko przez część roku.** Jednakże w przypadku nabycia przedmiotu w dn. 31 grudnia roku operacyjnego, tak iż zużycie w

ogóle nie nastąpiło lub było minimalne, odpisanie na amortyzację jest niedopuszczalne.

3. **Zasadą inwentaryzacji jest jej szczegółowość.** Oznacza to, że każdy przedmiot wchodzący w skład przedsiębiorstwa winien być w inwentarzu wykazany. **Umieszczanie** zatem **w inwentarzu ogólnych wartości** jest dopuszczalne jedynie w tym wypadku, gdy **do inwentarza będą dołączone wykazy szczegółowe.**

4. Listowne potwierdzenie otrzymania pożyczki podlega opłacie stemplowej, jeżeli nie istnieje opłacone już stemplem pismo uprzednie, którego treścią jest ta sama pożyczka.

85. *Stały czytelnik z Białegostoku.*

1. W wypadku rozpoczęcia działalności spółki w drugiej połowie roku obrotowego, można rachunki i sprawozdanie za ten okres czasu połączyć z rachunkami za rok następny.

Jeśli Panowie rozpoczęli działalność w maju (zakup maszyn, surowców, urządzenia itp. należy uznać za rozpoczęcie działalności), a rokiem gospodarczym jest rok kalendarzowy, połączenie takie nie jest dopuszczalne. Data założenia ksiąg jest bez znaczenia. Decydującą jest data rozpoczęcia działalności

2. Według okólnika M. S. z 16.11.1936 r. L. D. V. 24674/2/36 (OBP, nr 2 1937, str. 15) „wysokość rocznego odpisania winna odpowiadać rzeczywistemu zużyciu w danym roku... Wysokość rocznych norm zużycia... zawierają przepisy § 14 rozp. wyk. do ustawy o państw. pod. doch. Odpisania obliczonego według tych norm nie należy kwestionować nawet wtedy, gdy amortyzowany przedmiot nie był czynny w przedsiębiorstwie w ciągu całego roku".

3. **Koszta organizacyjne nie podlegają amortyzacji** (NTA, 29 listopada 1934, l. rej. 8886/31, OPA 1808). Do kosztów tych należy zaliczyć m. in. koszty notarialne, adwokackie, opłaty stemplowe itp. przy powstaniu spółki. Koszty urządzenia fabryki jako wydatek inwestycyjny ulega amortyzacji. Odpowiadamy w sposób ogólnikowy, ponieważ pytanie brzmi również ogólnikowo.

86. *„Merkur" Toruń.*

W sprawie Pana interesującej podajemy treść wyroku NTA z 23.11.1933 l. rej. 2446/33: **koszty procesu związanego ze źródłem dochodu, czyli majątkiem, dającym przychód nie są potrącalne od dochodu podatkowego.**

87. *I. Chądzyński.*

Według art. 14 § 3 OP, **płatnik, którego źródła dochodu mieszczą się w kilku okręgach wymiarowych winien złożyć zeznanie** w urzędzie tego okręgu w którym znajduje się większa część lub też główne źródło dochodu. Należy złożyć jedno zeznanie. Termin złożenia zeznania dla osób fizycznych upływa 1 marca każdego roku (jeśli Minister Skarbu nie zarządzi inaczej).

88. *Księgowy kilku przedsiębiorstw.*

1. Przedsiębiorstwo wydzierżawiło od sejmiku powiatowego na okres 25 letni tereny kaolinowe, celem eksploatacji kaolinu, za określony czynsz dzierżawny. Sejmik wpłacił przedsiębiorstwu bezzwrotnie 100.000 zł. na zakup maszyn i narzędzi, przedsiębiorstwo zaś zobowiązało się zwrócić Sejmikowi, po upływie terminu dzierżawy, wszystkie tereny wraz z maszynami i urządzeniami, zainstalowanymi bądź za pieniądze sejmiku, bądź za własne pieniądze przedsiębiorstwa.

Jak zaksięgować wymienione 100.000 zł.?

Czy wolno czynić odpisy na amortyzację maszyn zainstalowanych za wspomniane 100.000 zł.?

1. Suma 100.000 zł, jako niepodlegająca zwrotowi, nie stanowi zobowiązania przedsiębiorstwa i dlatego nie może figurować na rku wierzycieli. Powiększa ona kapitał przedsiębiorstwa, wobec czego należy za tę sumę uznać rk kapitału, (a jeśli chodzi o spółkę z o. o. lub spółkę akcyjną—rk kapitału specjalnego), obciążając rk kasy.

2. Wszystkie maszyny, narzędzia i urządzenia, jakkolwiek częściowo nabyte z kapitału 100.000 zł udzielonego à fond perdu przez Sejmik, stanowią własność przedsiębiorstwa.

Zużycie tych obiektów jest stratą przedsiębiorstwa i obciążą jego rachunek strat i zysków. Przedsiębiorswo ma więc prawo i obowiązek amortyzowania tych obiektów.

Uzasadnieniem amortyzacji jest ta myśl, że nakład inwestycyjny w postaci np. nabycia maszyny lub wzniesienia budynku „nie jest niczym innym, jak wyłożonym z góry kosztem uzyskania dochodu tych lat, na przestrzeni których nabyta maszyna jest w przedsiębiorstwie używana” (okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 18 listopada 1937, LDV 23361/2/36, ob. OBP 1937, nr 1, str. 14). O ile, niezależnie od stopnia zużycia, przedmiot, ze względu na specyficzne warunki umowne, ulega dla przedsiębiorstwa przepadkowi po upływie z góry określonego okresu czasu, ten właśnie okres czasu (a nie, jak normalnie, okres zużycia) decyduje o rocznej normie amortyzacji.

Jeśli więc — przykładowo — w mowie będące przedsiębiorstwo w pierwszym roku eksploatacji terenów wzniesie budynek gospodarczy murowany, to, jakkolwiek przyjęta norma rocznej amortyzacji wynosi 1,5%, w danych specyficznych warunkach winna ona wynieść 4% (wobec 25 lat, „na których przestrzeni” budynek „jest w przedsiębiorstwie używany”).

II. **Spółka zawiera t. zw. „transakcje wiązane”, polegające na tym, że dopłaca do eksportu innym firmom krajowym, dzięki czemu transakcja eksportowa może dojść do skutku. Za umożliwiony eksport, spółka otrzymuje od Ministerstwa Przemysłu i Handlu prawo na wwóz innych towarów, które to prawo za określoną cenę sprzedaje importerom towarów zagranicznych.**

Czy dla tych transakcji spółka winna **wykupić oddzielne świadectwo przemysłowe i od jakich kwot należy płacić podatek od obrotu?**

Jeżeli w celu dokonywania wspomnianych transakcyj spółka utworzyła przedsiębiorstwo, jako pewną „zorganizowaną całość” (art. 40 KH) stanowić ono będzie

„handlowe..., na zysk obliczone, przedsiębiorstwo (art. 1 ustawy o pod. przem.) a mianowicie „biuro pośrednictwa handłowego", którego prowadzenie wymaga niezależnie od jego charakteru („wszelkie") wykupienia świadectwa przemysłowego (rozdz. VI cz. II lit, A taryfy, kat. II).

Obrotem, podlegającym opodatkowaniu, będzie suma przychodu brutto (art. 5 ust. (1), p. 6) ustawy o państw. pod. przem.). czyli, w danym przypadku. sumy uzyskane od importerów za sprzedane im „prawo wwozu towarów".

Jeżeli natomiast opisane „transakcje wiązane" są dokonywane tylko sporadycznie, niezawodowo, na marginesie niejako innej uprawianej przez spółkę działalności gospodarczej, bez utworzenia specjalnej organizacji, nie powstaje z ich tytułu obowiązek opłacania podatku przemysłowego, w żadnej z jego postaci. Oczywiście przeprowadzenie linii demarkacyjnej między zawodowym a niezawodowym dokonywaniem opisanych transakcyj jest rzeczą trudną, jeśli nie wręcz niemożliwą.

III. **Sumy, które przedsiębiorstwo pośrednictwa handlowego otrzymuje od zleceniodawcy niezależnie od prowizji, tytułem zwrotu wydatków,** np. porta, **podlegają opodatkowaniu,** jako korzyści materialne, wynikające z przerzucenia części kosztów handlowych na zastępowane przedsiębiorstwo. Wynika to z art. 5 ust. 1 p. 5 ustawy o państw. pod. przem., wg. którego za obrót w przedsiębiorstwach komisowych pośrednictwa handlowego (i niektórych innych) uważa się „sumę prowizji, komisowego oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi". Takie właśnie stanowisko zajął NTA w wyroku z dn. 5 listopada 1934, l. rej. 324/31, OPA, 1078).

IV. **Maszyny do pisania i powielacze** nie są wymienione w liście maszyn i aparatów, których okres zużycia nie przekracza lat 5 (ob. OBP, str. 174, r. 1937). Stanowią one maszyny lub narzędzia, dla których wysokość potrącenia na amortyzację, wynosi, zgodnie z § 14 ust. 3 p. 8 rozp. wykon. do ustawy o pod. doch. 10%.

89. *Podwójne ubezpieczenie.*

Pracownik zatrudniony u dwóch pracodawców (z pensją 450 zł. i 50 zł.) podlega zgłoszeniu do ubezpieczenia przez każdego z nich.

Skorowidz rzeczowy

Amortyzacja — przedmiotów czynnych przez część roku — **P** *) 77 **); — kosztów organizacyjnych — **P** 77.

Księgowość — centrali i oddziału — **P** 76; — księgowanie wydanych klientom gratisowo premii w towarze — **P** 76; — księgowanie złożenia weksli do depozytu — **P** 77; — łączenie okresu niepełnego roku kalendarzowego z następnym rokiem — **P** 77; — prostowanie błędu w zapisie — **P** 75; — saldo kredytowe kasy — **Ok** *) 71; — zakładów przemysłowych mleczarskich — 65; — załączniki do inwentarza — **P** 76, **P** 77; — zamykanie księgi kasowej — **P** 76; — zaokrąglanie liczb — **P** 75.

Podatek dochodowy — jednorazowa amortyzacja (maszyny do pisania i powielaczo) — **P** 79; — odsetki tylko zarachowane nie stanowią dla osób nieprowadzących ksiąg przychodu podatkowego — **O** *) 67; — potrącalność kosztów procesu — **P** 77; — potrącalność ofiar na pomoc zimową — 74; — potrącalność straty na kapitale — **O** 67.

Podatek przemysłowy — reforma — 74; — „transakcje wiązane" jako przedsiębiorstwo — **P** 78; — ulgi dla przedsiębiorstw dorożek samochodowych — **Ok** 70; — zwroty towarów a podstawa opodatkowania — **P** 75; — zwrot wydatków przez zleceniodawcę jako obrót podatkowy — **P** 79.

Półkomis — istota — **P** 76.

Postępowanie podatkowe — właściwość władz — **P** 77.

Przedsiębiorstwo kadukowe — **P** 78.

Ubezpieczenie społeczne — majster jako pracownik umysłowy — **O** 68.

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15